

Waterkwaliteit / KRW

het volgende stikstofdossier?

Sander Mager

Vice-Voorzitter - Unie van Waterschappen

Dagelijks Bestuurder - Waterschap Amstel, Gooi & Vecht

Statenlid.nu – 27 juni 2022

Een goede waterkwaliteit doet ertoe!

Tijdslijn waterkwaliteit en KRW

1970 Wet verontreiniging oppervlaktewateren

1990 EU richtlijn stedelijk afvalwater

1991 Nitraatrichtlijn

2009 Inwerkingtreding

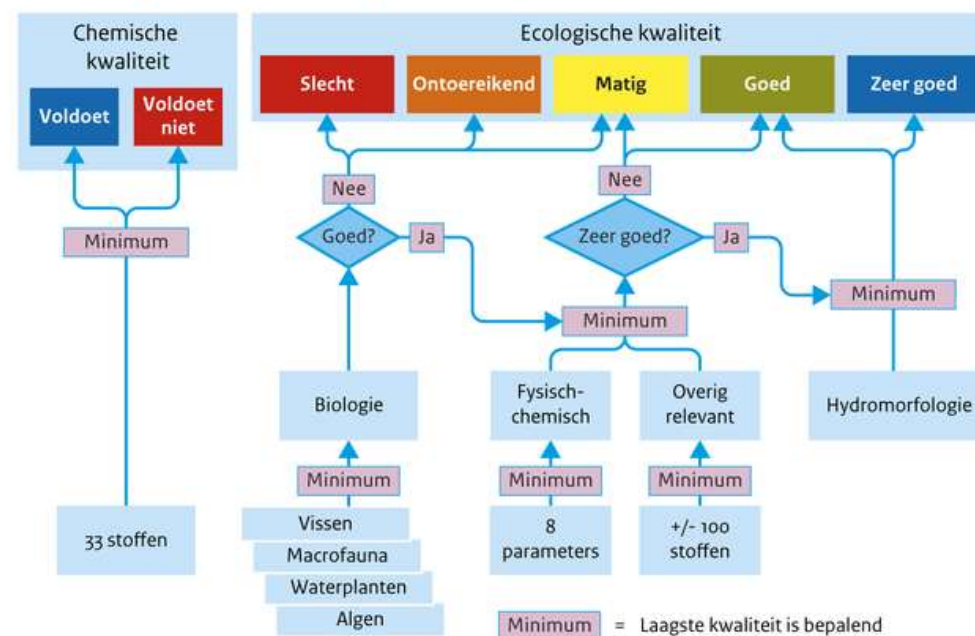
Kader Richtlijn Water

2015 Oorspronkelijke doel
goede toestand

2027 Uiterste deadline
goede toestand

KRW-doel = huidige toestand + te nemen
maatregelen

Beoordeling waterkwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water

Bron: PBL

Classificatie: Intern

Kader Richtlijn Water

1. Provincies stellen doelen en maatregelen vast (op advies waterschappen)
2. 745 oppervlakte waterlichamen en 23 grondwaterlichamen *
3. 3 planperiodes met verplichte voortgangsrapportages,
(stroomgebiedbeheerplannen)
4. In 2027 moet de waterkwaliteit op orde zijn
5. One out- all out voor elke stof en parameter
6. Toetsing vindt plaats op vaste monsterpunten
7. Geen achteruitgang

* Rapportage naar Brussel vindt plaats over benoemde “waterlichamen”. De Nederlandse waterwet stelt dat alle wateren, dus ook kleinere sloten en dergelijke een goede waterkwaliteit hebben.

Wat hebben we al gerealiseerd

1. Rwzi's ca. 85 % verwijdering stikstof en fosfaat; demoprojecten verdergaande zuivering
2. Inrichtingsmaatregelen, hermeandering, vistrappen, natuurvriendelijke oevers, ecologisch maaien en baggeren
3. Landbouwemissies zijn gedaald door nitraatrichtlijn en wetgeving gewasbeschermingsmiddelen.

STAD

Amsterdams zwemwater sterk verbeterd, maar
onderwaterleven blijft achter

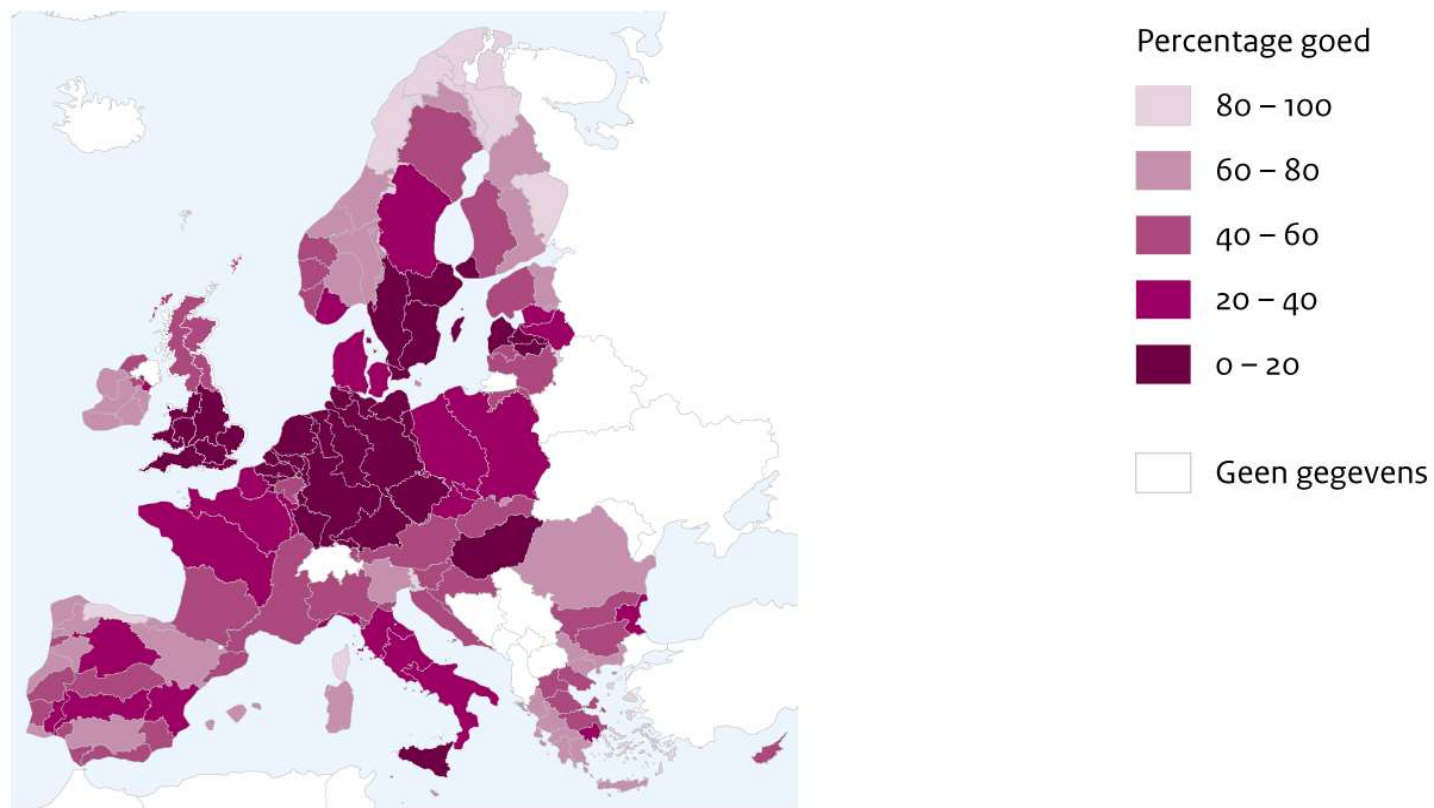
23 juni 2022, 18.56 uur · Door AT5/NH Amsterdam

van het Amsterdamse buitenwater is fors verbeterd, maar voor vissen, planten
'technische' waterkwaliteit ondermaats. Die lage kwaliteit wordt vooral
als een plek luw blijft, komt het vanzelf terug. Het is aan de

NL V

Europese waterkwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water, 2019

Per stroomgebied

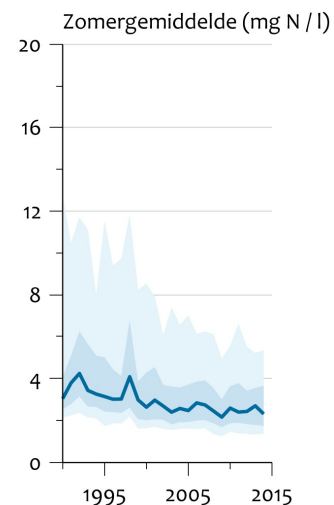
Bron: EEA

Grootste uitdagingen

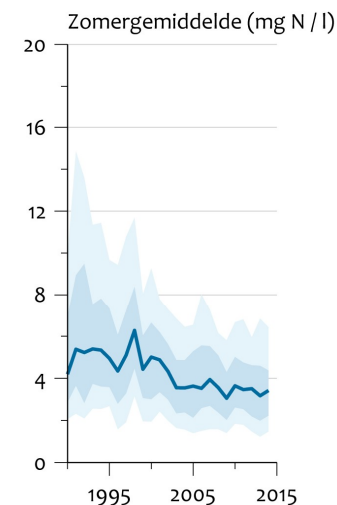
- Mindset & gedrag
- Landbouw: nutriënten & bestrijdingsmiddelen
- Industrie: chemische stoffen
- Stedelijk water
- Microverontreinigingen
- Gebruiksdruk watersysteem
- Klimaatverandering

Concentratie stikstof

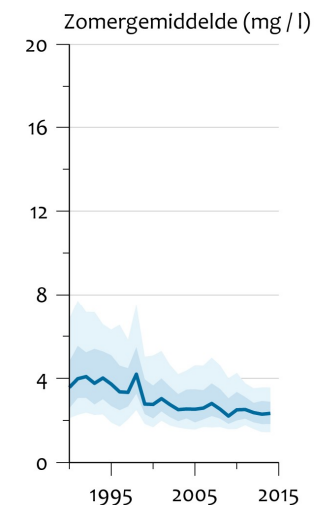
Sloten

Stromende wateren en beken

Kanalen en vaarten

— Mediaan meetwaarden
■ Spreiding (25 – 75 percentiel)
■ Spreiding (10 – 90 percentiel)

Bron: Limnodata; IHW (Waterschappen; RWS); bewerkt door PBL.

PBL/apr16
www.clo.nl/nl055205

Wat maakt het moeilijk?

- Makkelijke maatregelen zijn allang genomen
- Bevolkingsdruk en klimaatverandering zetten watersysteem onder druk
- Afhankelijkheid van derden; grondverwerving kost tijd
- Maatregelen zijn kostbaar
- Beperkingen aan economische activiteiten zoals landbouw, industrie en recreatie en ons consumptiepatroon, op de inrichting van ons land, zoals bijvoorbeeld:
 - PFAS houdende producten zijn overal
 - Grondwatervoorraden staan (al jaren!) onder druk
 - Extra ruimte voor hermeandering en waterbuffers is er bijna niet
 - Gebruik zink voor dakgoten en straatmeubilair is al 30 jaar een knelpunt

Wat zijn de plannen

- Stroomgebiedbeheerplannen: “Eigen” maatregelen: inrichting, beheer, rwzi’s
- Tussenevaluatie 2024 : Voortgangmonitoring; handelingskader voor ammonium, zware metalen; verantwoording.
- Nationaal Programma Landelijk Gebied combineert stikstof, klimaat, waterkwaliteit-> impuls voor nutriënten
- Herziening richtlijn stedelijk afvalwater in 2022-> nieuwe regels voor rwzi’s
- Chemische stoffen: verbetering (EU) wetgeving zoals REACH, Richtlijn industriële Emissies en verbetering implementatie (kwaliteit VTH)

Wat is de rol van de provincie binnen de KRW?

- Vaststellen doelen, status, watertypen en begrenzingen waterlichamen (obv advies waterschappen)
- Regie in het landelijk gebied (wordt alleen maar groter)
- Afstemming natuur- en waterkwaliteit met economische functies en andere gebruiksfuncties zoals recreatie, drinkwaterwinning
- Strategisch grondwaterbeheer en uitvoering (kwantiteit en kwaliteit)
- Vergunningverlening grote industrie, mestvergisters, etc.
- Subsidieverstrekker (GLB, POP3)

Wat kunt u als Statenlid doen?

- ‘Water en bodem sturend’ – druk op het watersysteem verminderen vereist aandacht voor waterkwaliteit in alle plannen!
- NPLG : Borg dat waterkwaliteit ook in de gebiedsprocessen wordt betrokken, stimuleren duurzame landbouw
- Borg de samenhang tussen waterkwaliteit en natuurontwikkeling/recreatie
- Waterhuishouding (verdroging/dalende grondwaterpeilen/peilbeheer) heeft sterke invloed op waterkwaliteit
- Adequate vergunningverlening, toezicht en handhaving in opdracht van provincie door omgevingsdiensten zijn cruciaal om terugkerende affaires met stoffen te voorkomen

Wordt KRW een nieuwe stikstofcrisis?

- Als we onze verantwoordelijkheid niet nemen dan zijn er grote juridische risico's
- Niet alleen maatregelen in watersysteem maar structureel de druk op watersysteem verminderen
- Onder regie van I&W wordt gewerkt aan “tussenevaluatie 2024” met aandacht voor voortgangsbewaking maar ook verantwoording. Diverse beleidstrajecten om risico's te minimaliseren:
 1. Handelingskader rond het omgaan met grondverplaatsing,
 2. Versterking van de kwaliteit van vergunningverlening en handhaving